

बुधे दैत्यपुरोहिते । गजवाजिधरिनीणां क्रमात्तामं
विनिर्दिशेत् । भास्करे कीर्त्तिभङ्गः स्यात् कुजे
विपदमादिशेत् । हिमगौ क्लेश व्यायासः सौरौ सर्व
धनक्षयः । पतङ्गे पङ्कताष्टस्य भौमे सौरौ च रुग्-
भयम् । चन्द्रे रोगविष्टाः स्यात् कुजे शोकागमे
भवेत् । बुधे मानधनप्राप्तिर्जीवे च विजयो भवेत् ।
शुक्रं स्वजनभेदः स्यान्मन्त्रस्यापि देहिनः । यागोशे
नयमस्थाने विद्याभोगाभिनन्दनम् । बुधे विविध-
भोगाप्रिभागे विजयो भवेत् । चन्द्रे धातुक्षयः
प्रोक्तो धर्महानिश्च भास्करे । कुजे चायं भयं विद्या-
द्विजे धर्मदूषणम् । दशमस्थानगे शुक्रं शयनासन
विषयः । सुराचार्ये महत्सौख्यं विजयः स्त्रीधनं
बुधे । मार्त्तण्डे च सुहृद्विस्तृप्ता शोकवियर्जनम् ।
भौमे रत्नागमः प्रोक्तः शनौ कीर्त्तिविलोपनम् ।
लाभस्थानेषु सर्वेषु लाभस्थानं विनिर्दिशेत् । व्यय-
स्थानेषु सर्वेषु विनिर्देश्यो व्ययः सदा । खोत्रे पूर्णफलः
प्रोक्तः पादोनः स्वर्णगे ग्रहः । स्वतः कोणेऽर्द्धफलदः
पादं मित्रपदाश्रितः । समर्त्ते रिपुराशौ च समकटफलो
ग्रहः । मीचस्यो विफलो द्वेष्ट्यगेऽसत्फलदः शुभः ।
गृहारम्भे रव्यादिगोचरादिशुद्धिफलादि वा०शा०
“गोचराट्कवर्गाणां वासवेधं विचिन्तयेत् । दद्या चा-
न्नादशादिव विचार्य स्वात् कर्मणि । गुरुशुक्रवले
विपात् सूर्यभूमिजयोस्तथा । शशिसौम्यवले सौरि-
वले वर्णांशुर्वशः । गृहारम्भं प्रकृषीत वर्णनाथवले
मति । सर्वेषामपि वर्णानां सूर्यचन्द्रवलं स्मृतम् ।
विप्रसखे रवौ स्वामी पीड्यते गृहिणी विधौ ।
शुक्रेण पीड्यते लक्ष्मीर्जीवेन सुखसम्पदः । बुधेन
पुत्रपौत्राश्च सौमेन भ्रातृभ्रातृवाः । सौरिणा दासवर्गाश्च
पीड्यन्ते नात्र संग्रहः । विशेषेण तु सूर्यस्य बलं
प्रोक्तं गृहे बुधे । सर्वेषामेव वर्णानां रविशुद्धिर्वि-
धीयते । दशपतौ हौनवने वर्णनाथे तथैव च । पी-
डितर्त्तगते सूर्ये न विदध्यात् कदाचन । प्रथमकोष्ठगे
रोगं द्वितीये चार्थनाशनम् । तृतीये धनलाभं च च-
तुर्थे भयदो रविः । पञ्चमे पुत्रलाभं च शत्रुनाशाय
शत्रुगे । स्त्रीकटं सप्तमे सूर्ये मृत्युश्चाष्टमगेऽहगे ।
नवमे धर्ममाशाय दशमे कर्मसंयुतिः । एकादगे भवे-
त्स्त्रीहोदशे च धनक्षयः । पुत्रेऽपि द्वितीये द्यूनेऽपि च
मै मध्यवहो रविः । द्वितीयपुत्राद्विष्टाऽगतिस्तदग्राहात्

परः शुभः । अस्तगानोचराशिस्याः परराशौ परैर्जिताः ।
दृष्टस्या बालाभावस्या यक्रगाश्चातिचारिणः । रिपुदष्टि
वशंयाता उल्कापातेन दूषिता । न फलानि यद्वा
गृहारम्भे तान् प्रपूजयेत्” ।
गृहारम्भे स्वातारम्भोपयोगिनस्तत्ताग्राह मागृह्यः ।
“अधोमुखैर्भैर्विदधीत स्वातं शिलास्तथा चोर्द्धमुखैश्च प-
ट्टम् । तिर्यङ्मुखैर्द्वारकपाटदानं गृहप्रवेशो मृदुभिर्भुवैश्च
अधोमुखादिनस्तत्ताग्राह पी०पा०गरुडपु०
“भरणी कृत्तिकाऽश्लेषा मघासूक्तविशाखिकाः । तिस्रः
पूर्वास्तथा चैव अधोवक्त्राः प्रकीर्त्तिताः । वापीकूप-
तडागादिस्नानं च तृणादिकम् । देवतागारस्नानं
निधानस्नानं तथा । गणितं ज्योतिषारम्भं खनी
विलप्रवेशनम् । कुर्याद्वोगतान्येव कार्याणि वृषभ
ध्वज ! । रोहिण्यार्द्रा तथा पुष्यो धनिष्ठा चोत्तराश्वयम् ।
वारुणं श्रवणं चैव नव चोर्द्धमुखाः स्मृताः । एतु रा-
ज्याभिषेकं च पट्टवस्त्रं च कारयेत् । उर्द्धमुखाः युक्ति-
तानि सर्वाण्येषु च कारयेत् । रेवती चाश्विनी चित्रा
स्वाती हस्तः पुनर्वसुः । अश्लेषा मृगः ज्येष्ठा एताः
पार्श्वमुखाः स्मृताः । गजोद्वाश्रयवर्द्धदमनं महिष्य
च । वीजानां यपनं कुर्याद्वपनागमनादिकम् । चक्र-
यन्त्र रथादीनां नावादीनां प्रवाहनम् । पार्श्वेषु यानि
कर्माणि कुर्यादेतेषु तानि च”
नक्षत्रभेदे द्वारनिर्माणाय सफलं द्वारचक्रमाह सु०चि०
“सूर्यर्क्षादुगमैः शिरस्यथ फलं लक्ष्मीस्ततः कोणभैर्ना-
गैरुदसनं ततो गजमितैः शाखास्तु सौख्यं भवेत् । देह-
ल्याङ्गुणभैर्नृतिगृहपतेर्मध्यस्थितैर्वैदमैः सौख्यं चक्र-
मिदं विलोक्य रुधिरा द्वारं विधेयं शुभम्” मू०
“द्वारस्य चत्वारः पाषाणा आवश्यकाः । द्वौ ऊर्द्धाधो-
भावेनावस्थितौ समावल्पपरिमाणौ । तत्र उत्तरङ्ग
इत्यूर्द्धावस्थितस्य संज्ञा । अधोवस्थितस्य तु देहलीति
सर्वसाधारणं नाम । द्वौ पार्श्वयोः स्थितौ महापरिमाणौ
शाखासंज्ञौ (साह) इति भाषया दयोरपि संज्ञा एवं
दीर्घचतुरस्रद्वारं भवति । पाषाणासम्भवे तु काष्ठादेरपि
निवेशः । तत्र द्वारे चिकीर्षिते सूर्याधिष्ठितनक्षत्रादु-
गमैश्चतुर्भिर्नक्षत्रैः शिरस्यवस्थितैः सर्ङ्गः लक्ष्मीप्राप्तिरूपं
फलं स्यात् । ततस्तदग्रिमैर्नागैः कोणभैर्द्वयोरव-
स्थित्या चतुःकोणेऽवस्थितैरष्टसंख्यकैर्नक्षत्रैरुदसनं तत्
द्वारगृहं सर्वदा जनयासरहितं स्यात् । ततस्तदग्रिमै